

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Készítotkat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánéj.

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:

Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlün

A vörös rém

vándorol országról-országra, határról határra. A Sommenél még ott van piros uszálya, de karja az erdélyi hegyekhez ér és teste az olasz karsztok kopár szikláit felett ulti véres orgiát. Volhyniában, Galiciában és Bukovinában annyi vért itatott a földdel, mint ha nyári zápor öntözte volna és amikor ott megelégette a pokoli játékokat, elshant más földek, más népek felé, most ott rendezti a nehéz tragédiát. A háborus energia kifogyhatatlannak látszik az embertömegek még mindig száz-ezreivel ömlenek a nagy reser-voárokból, amelyekben a türelemnek van legtöbb tartalékja. Itunk a méregből, melynek mámoros gőze a lelkünkre szállt, az egész világ megbabonázott lelkére és azóta mint az álmjáról megyünk az áldozatok véres utján.

Erdély hegyeiben még tombol a harc, igazságtveusünk ostora még véres sebeket hasít a megfordult ellenség hátán és az örök hó hazájában, az olasz határhegyek felhőkbe nyuló csúcsai alatt már pokoli erővel tombol a rettenetes játék, melynek kockájára népek jövője, világok sorsa van téve. Nincs szünetje a pokolnak, nincs pihenője az éjszakának. Agyuk százi, emberek ezrei rohannak a szikláknak, hol a mi testvéreink elszánt bus magyar fiuk is védik a támadott földet.

Akik itthon vannak és a háboru lelki kínjait szenvedik át, nem tudják képzeletben sem felérni, hogy mit művelnek katonáink az olasz határnál. Nem tudjuk eléggé megbecsülni a lelki és testi megpróbáltatások súlyát amit az ott harcoló testvéreink kiállanak. Kétszáz óráig dől rájuk száz meg száz ágyu acél orkánja és ők a magyar kötelességtudás rendíthetetlen elszántságával állanak órhelyükön a hideg hegyek ormainál.

A nyaruk égetően forróbb, a telük dermesztőbb, az éjszakájuk lelkeket nyugta anitobb, mint más harcterein a leszámolásnak. Fontatunk-e elég virágot szeretelünk-ből és hálánkból azoknak a hőskönek, akik a hideg világban, lelkünknek idegen földön védik a közös nagy célt, melyért együtt vérünk szövetségeseinkkel? Milyen szavait keressük a hálának, amikor a hősök elejeiről beszélünk, milyen forróra hevüljenek gondolataink, amik oda suhannak a kopár, élettelen Karsztok közé?

Egy kis szociálpolitika.

Hivatott és nem hivatott közgazdasági írók a háboru utáni időre új szociálpolitikát, főleg birtokpolitikát követelnek. Az áldott, gazdag magyar, vérről áztatott, vérről vépelt földből földet követelnek a parasztnak, földet a küzdő katonának, rokkant vitéznek, földet a kisbirtokos osztálynak, hogy ezen új birtokpolitika barázdájától egy erős, szilárd földműves osztály támadjon fel, bevehetetlen várat, legyőzhetetlen sereget képezzen a mindenkorok támadásai ellen. A földosztás mindig kedves téma volt idehaza a történeti idők folyamán. Jámbor óhajként mindig ott él a földművelői Jánosok szive isenekén, melongetet lakargatott, féltékenyen őrzött ideája volt. Oykör tömegenergiájává váltú revolucionárius arányokat öltött. Mindig voltak Dózsi, Hórai, újabb Varkonyiak, akiket a rend kemény ökle visszaökött oda, ahonét hódító utjukra indultak, vagy fojtó marka elhalgatott örökre.

Földet a magyar katonáknak! Ma is vonzó jelszó. A rügyfakadó tavasz fuvama, a titkon őrzött, remény hangos kifejezése ez a magyar parasztnak.

Földről álmodik az, akinek nincs egy talpalattnyja, több földről ábraudozik, akinek az Isten már adott Föld körül mozog egész lelki világa ez teugelye életénes, transzmlaszója egyszerű paraszti pályafutásának. A föld oly fogalom a magyar paraszt előtt, mely kifejez mindent, de a paradicsom titkolt fája is, amelyből na az engetlenkedő szakítottak, megbűnhődtek.

Pedig e kifestetett szép világ a valóságban nem minden. A föld az áldott föld, hogy életet adjon, sok mindent kívánt. Nem elég oda pusztakéz. Nem elég egy kis megtakarított tüke. Hogy a föld az élet forrása legyen élet, az életből sok-sok minden kell hozzá. Aki nem hiszi, nezzze meg a telepesekét. Mennyi gond, panasz, birtokosere van ott. De a jóvőrt, gyermekeiért, minden ádozatra kés — a magyar paraszt sokat eibir. Megjárja Amerikát, le száll annak egészségtelen bányáiba, elatét sokszor kockáztatja, csak hogy földet szerezen, vagy megtartsa azt.

Ennyi óhaj, energia ayilvánulás előtt a magyar birtokpolitika sohasem lehetett süket. Szabadnak nyilvánította a földet. Vethetek, eladhatok korlátlanu. Anglia, Németország erős gátakat emel, rendszeresen védi a parasztbirtokot, a magyar törvénykönyv ilyen nem ismer. Bár két éü a fegyvere, de aki vele bánni tud, boldog, aki vele visszaél, öngyilkosa magának.

A megindított állam telepítések, mik eddig 44 ezer holdat számlálnak, a magyarányu parcellázások, melyek révén sok százezer került parasztok kezébe néhány év alatt, földbérli szövetkezetek, harmados és feles földek a magyar Kanaánból juttatnak a parasztnak.

Föld van tehát hála az Istennek Magyarországon bőven, csak legyen aki művelje.

A háboru golyói, szuronyai sok emberi életet oltgattak ki. Megszámálhatatlan tiashelyek száma, melyeket a végetérni nem akaró haro megfosztott éreitől. Mennyi ház várja hiába gazdáját? Istenem! hányan vannak, kik többet nem fogjak az ekeszarvát, nem a pengő kaszát, süknek helyén ür marad — sokáig.

Oh, csak jöjjenek vissza a haroból, Amerik bányáiból, poros gyaráiból kérges tenyerű embereink, megélnék itt, de nemcsak a mai, de a holnapi kenyeret is megkeresik, ők is, gyermekeik is — földfelosztás nétkül. A jó, áldott magyar föld mindnyájunkat táplál, jó anyánk ő, az élet maga pedig a legjobb szociálpolitikus.

Mibe kerül egy cipőtalpalás.

Mennyi a rendsára egy pár cipőné?

Móca Peter aradi cipészmeister ötvenegy koronát számított fel Török Erek honvédőrmesterének egy pár férfi- és egy pár női cipő megtalálásáért. A honvédőrmesternek kellett a cipő, tehát fizetett, mint a kötele, de egyuttal feljelentette a cipészgáz otáni rendőrbírósnak. A rendőrbírósz felhívta a kereskedelmi és iparkamarát, hogy állapítsa meg, mit kérhetnek a cipészek ilyen munkáért.

A kamara az Aradi Cipészek Termelőszövetkezetének kalkulációja alapján megállapította, hogy talpall minden hozzávalóval s a segédnek fizetendő munkadíjjal együtt egy pár cipő megtalálása kilenc korona ötven fillérbe kerül.

Ezek alapján Weil Károly dr. rendőrbíró száz korona pénzbüntetésre, nem fizetés esetén tíz napi elzárásra ítélte legkevésbé sem szerény cipészmeistert s arra is kötelezte, hogy megszarolt vevőjének fizessen vissza harminc koronát. A cipész csak most jött rá, hogy bizony rossz üzletet csinált és felebbezett. De se a tanácsnál se a belügyminiszternél nem talált irgalomra. Ez az érem egyik oldala. De a másik oldala is tanulságos.

Az aradi kamara, vagyis a legfontosabb fórum, ezzel a konkrét esettel kapcsolatosan megállapította, ugyanis, hogy a mai bórarakat és megengedhető tisztességes hazgnot

számítva, egy pár rendes félcipő nem kerülhet többé harmincöt koronára negyvennyolc fillérnél. Ha ez így van, — s bizonyára így is van — milyen jogcímen követelnek a cipőkereskedők, cipészmeisterek és a többi félelmetes lábbeli-művészek országsszerte 50, 70, 80 koronát sőt ennél is nagyobb pénzüsszeget egy pár cipőért! Igazán nincs olyan állami hatalom, amely megmagyarázná nekik, mi is a különbség a tisztességes polgári haszon és a cipőzsora között? Másrészt, ha egy cipő megtalálása tíz koronába sem kerül, mért nem tesz róla a hatóság, hogy tényleg ennyibe is kerüljön? Mert tudunkkal például Ujhely városában negyvenöt koronán alul szába sem áll a cipész lyukas talpu cipőben szenvedő embertársával.

A háboru gazdasági oktatása.

Ma a háborunak csak a terheit érzik a népek. Amit használt, azt csak a békében fogjuk észrevenni. Nekünk, magyaroknak legkiváltképpen gazdasági téren szolgál bölcs utmutatásunkkal. Mig egyrészt reamutatott arra, hogy hazánk egész Közép-Európa élestára, addig másrészt felnyitotta szemünket, megláttatta velünk könnyelműségünket.

Magyarország történelmi emlékezet óta tejjel-mézzel folyó Kánaán volt. Mégis belpolitikai életünk évtizedek óta attól a panasztól hangos, hogy szegények vagyunk, nem tudunk boldogulni, iparunk, kereskedelmünk elnyomott.

Ez a keserü igazság ellenzéki politikusaink szerint az önálló vámtérület bizonynyra vezethető vissza. Van ebben valami igazság. De nemcsak az önálló vámtérület a gazdasági boldogulás nyitja, hanem a lakosság gazdasági késsége is.

A magyar üsdőtől fogva gavalloskodó volt. A gazdaságosan élés ép ismeretlen volt előttünk, mint ahogy eredendő bününk, a szirunkba fullás. Vesztünk drágán, adunk olcsón. Ami javunk van, azt nem tudjuk megbecsülni. Nem erényünk a takarékoskodás.

De jött a világháboru, amely nemcsak vérben, de gazdasági téren is erőpróbat kívánt tőlünk. Magtaltuk, hogy igényeinket hogy kell lefokozni, rájöttünk: hogy lehet értéket termelni, ahol eddig nem volt jövedelem? Ez a gazdasági érzék, többtermelésre törekvés nem állami irányítás folytán sarjad ki, hanem a háborus kénysser hatása alatt. A magángazdálkodás keretében az egyen jobb sorsot igyekszik magának biztosítani. Takarékoskodik és termel, kezdi kihasználni a munkaesőt, a munkalkalmakat.

Es az igyekezet csodákat művel. Jóllet egyre fogyott a bevonulások következtében a munkaerő, az igazon állat, mégis a bevételten terület talán kevesebb volt az eddigi háborus éveken, mint a békében. Ez hihetetlen, de való. Hogy történhet ez mégis? Ugy, hogy jobban igyekeztünk, többet dolgoztunk. Az eddig gazdaságilag ki nem használt női munkaerő is bevonatott a nemzeti termelés nagyszerű munkájába. Tehát ez az állapot fejn lehet tartani a ma ithon népesség munkájával is.

Már most, ha a háboru véget ér, aminthogy egyszer csak véget kell érnie, a frontról és a hadifogságból hazakerül a háboru alatt gazdasági tekintetben nem számítható sok százezer és millió munkásé. Ebben a pillanatban astán már lehet érvényesíteni a háboru gazdasági oktatását. Ha a háboruban mi a háboru után visszatérők nélkül is fel tudtuk tartani a nemzeti gazdálkodást, termelést akadálytalanul, mennyivel többet lehet produkálnunk majd akkor, ha kétszeresére háromszorosára fog emelkedni a munkásékek száma!

Ha a háboru oktatását megiszveljük, sokkal fejlettebbnek kell lennie gazdasági életünknek a háboru után, mint emilyen volt a háboru előtt. Többet kell tudnunk termelni, jobban ki kell használni a nemzeti munkaerőt, okosabban kell gazdálkodnunk.

Ezek a gondolatok így papírra vetve, természetesen csak cikk szövegrágók. A gyakorlati életbe beivive azonban már praktikus gazdasági elvek lesznek. Nyomában vagyonoskodás, gazdasági fellendülés fog járni.

A háboru a ma hadban álló nemzetek között, ha nem is kimondottan, valóságos folytatódni fog a gazdasági téren. Az államok a háboru sebeit, anyagi veszteségeit gazdasági téren fognak igyekezni helyrehozni. Minden nemzet fokozott gazdasági életűstől fog igyekezni vagyonosabbá lenni.

Ebben a gazdasági háboruban kell nekünk érvényesíteni azt a békében pihenő energiát, amivel a háboru alatt is fen tudtuk tartani termelésünket. Erre a harcra kell felkészülnünk, miheyst „kitör” a béke. Ezt a felkészültséget ám nem kormányrendeletek fogják ránk erőszakolni, hanem nemzeti ambícióink, lelkiismeretünk. Ennek kell készíteni az állam minden egyes polgárát arra, hogy az eljövendő békében is teljes munkaenergiáját érvényesítse a nemzeti vagyonosodás érdekében. Ha ilyen lesz a magyar, akkor a harcok után a népek gazdasági versenyében is megnyeri a világháborút!

A petróleummal takarékoskodni kell.

A kereskedelmi miniszter rendelete.

Tekintettel arra a körülményre, hogy az ősi és a téli évadban csak a nélkülözhetetlen szükséges mennyiségű világító kőolaj fog a fogyasztó külsőség rendelkezésére állani, a kereskedelmi miniszter felhívta a polgármestereket és az alispánokat, hogy utasítsa a helyi és a megyei hatóságokat, miszerint a világító kőolaj kereskedőket sa-

gorian ellenőrizzék abban az irányban, hogy a kőolaj a nélkülözhetetlen szükségűs, de mindenkori készletekhez képest redukált mennyiségben a tényleges fogyasztókhoz eljusson és hogy minden vevő a rendelkezésére álló mennyiség arányában megkapja a szükséges mennyiséget.

Különös hangsúllyal eltilandó a készletelhalmozás és az minden esetben szigoruan büntetendő. A petróleum elsősorban közvilágítási célokra használandó, de itt is takarékoskodni kell, másodsorban olyanoknak kell kiszolgáltatni, akik mezőgazdasági, ipari, vagy kereskedelmi üzemet folytatnak és a petróleumot nem nélkülözhetik. A petróleumot megszóított kereskedők révén szolgáltatás ki, de csak redukált mennyiségben.

Olyan helyeken, ahol elektromos, vagy gázvilágítás van, ezen intézmények vezetőségeit fel kell hívni, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel oly helyekre is terjesszék ki, ahol jelenleg petróleummal világítanak.

Megjegyzi még a miniszter, hogy csak az esetben remélhető a petróleum szükséglet, habár redukált de mégis oly kielégítés, hogy minden arra szoruló a nélkülözhetetlen mennyiségű világító olajhoz jusson, ha a takarékoság elvének szoros követése mellett a rendszabályokat szigoruan betartják.

Tolcsván levő Waldott-féle uradalomban, bérletem megszűnése miatt, 20 drb. jármos ökor, lovak, gazdasági felszerelések, széna és szalma szabad kézből eladó. — Megtekinthetők a helyszínén.

HIREK.

Bucsu a vénasszonyok nyaráról.

Tegnap déután egyszerre elborult az ég s mi ijedten, rémülten kerestük odafent a Napot, amelynek melegét imé most elrabolták. Októberben két héttig gyönyörű szepen haldoklott a nyár. Ha nem láttuk volna sárgultan hullani a faleveleket, azt hihettük volna, hogy Julius van, amikor divatosan öltözött fiatalok, zsebrádi kalapot tesznek a fejükre, s ibolyát visznek a hűlgynek, aki viszont lenge bluzban kacag végig a korzón. Oly vigyázva feltettük a késői napugarat, olyan hallgatagon óvtuk s úgy szerettük volna meg, ha itt marad s tegnap déután egyszerre elborult. Még kiültünk egyszer busuzóul a kávéházi kertbe, de már éreztük, hogy beállt a nyár agóniája, elflúnt a nap s az utcan drága boákban pompáztak az asszonyok. Oh szép október vég, mely kedves voltál, mint öregedő szép asszony mosolya, miért nem maradsz még, miért nem

csalogatsz tovább napfényvel, derével, hogy higgyünk még kissé a nyárban... Jön már amott a téli vizg, hideg, usok, amiben rosszalpu cipőben kell végig téposni, jön a téli inség, tóli nyomor. Milyen szép volt a nyár... S most jön a tél... Brr...

— **Értesítés.** Az osztrák-magyar csapatok által okkupált orosz-lengyel-oroszkereskedelmi központ (Warenverkehrscentrale) szervezte radomi, krakói, rzeszovi és lombergi tájékoztató irodák új hatásköri beosztása a kassai kereskedelmi és iparkamrájánál megtudható.

— **Az Iparosok Összeírása.** A november 2. és 10. napján történt bevonulások újból szükségessé tették a hadiszolgáltatásra esetleg igénybevehető iparosok összeírását. A vármegyék és városok illetékes hatóságai tehat a m. kir. honvédelmi miniszter 15296—4—1915. számú rendelete alapján felhívják mindasokát a 18—50 éves iparosokat, kiket a III. népfelkölés bemutató pótsemlén alkalmazatlannak osztályoztak, hogy összeírások végett jelentkezzenek. A kiket a népfelkölés bemutató szemlén alkalmazatlannak osztályoztak, jelentkezésre nem kötelesek. A jelentkezéseket a nyilvántartásokból ellenőrző felülvizsgálat alá veszik és mindazokat, akikre néve megalapítják, hogy jelentkezési kötelességüknek eleget nem tettek, szigoruan megbüntetik.

— **Az Ipartörvény módosítása.** Budapestről jelentik: Iir szerint a jövő héten rendelet jelenik meg, amely azok számára, akik a háborubankatonai szolgálatot teljesítettek, lényegesen megkönnyíti az iparüzési jogot. A rendelet meg fogja könnyíteni az iparüzési jog képsítésének előfeltételeit azoknak, akik a háboruban testi sérüléseket szenvedtek. A törvényes gyakorlat föltételei körülbelül a felére redukálódnak akik katonai szolgálatban legalább három hónapot töltöttek és akiknél a katonai szolgálat az előzetes gyakorlat idejét megszakította. A megkönnyítés kiterjed a segédszolgáltatásokra is. Az engedélyhez kötött iparokra ez a kedvezmény nem vonatkozik. Azonban az építő ipar érdekelteinekül úgy a testi sérülést, mint a katonai szolgálatot beszámítják. A telepengedélyi jog, ha a háboru miatt nem volt érvényesíthető, föltéted. Azoknál, akik sérülést szenvedtek, három hónapnál rövidebb tartamu katonai szolgálatot is beszámítják. A humánus rendelkeznek az a célja, hogy a katonák számára a megélhetést megkönnyítse.

— **A menekültek levelezhetnek és táviratozhatnak a harcokra is.** A polgári lakosság sem táviratot, sem levelet nem küldhet a hadszíntérre. A belügyminiszter rendelkezéleg intézkedett, hogy a menekültek a titú rendelet nem vonatkozik, mert a menekültek olyan területekre is levelezhetnek, amely területekre való levelezés és táviratozás megtiltatott.

— **Az Idoi gyapjuterem.** A gyapjuniyaris szezonja lassanként az egész országban befejezéshez közelelvik. A Központnak eddig csaknem h'émillió kilogramm gyapjut ajánlottak fel és ennek a mennyiségnek legnagyobb részét már átvette és

értékét folyósította. A véglegesen felajánlott gyapjumenyiség azonban ennél jóval nagyobb lesz. Legalább nyolcmillió kilogrammra becsülük az idei belföldi gyapjuteremést. Az átvétel és a becsések a leggyorsabb tempóban folynak.

— **Szorb hadifoglyok a erdélyi menekültekért.** A román betérés következtében földönfutóvá lett erdélyiek felségelyezésére megható adomány érkezett a nagyszalontai főszolgabírói hivatalhoz. Az adományt az andacsi uradalomban dolgozó szorb hadifoglyok küldték be és kérték, hogy azt a Bihar megyében letelepedett erdélyi menekültek felségelyezésére fordítsák.

Az andacsi uradalom magyar munkásai gyűjtést indítottak az erdélyi betörés következtében seorencsétlenül járt honfitársaik javára. Igen szép összeget gyűjtöttek össze, amit átadtak Márton Menyhért uradalmi intézőnek, aki a gyűjtött pénzt azonnal továbbította Csánadi Jenő nagyszalontai főszolgabíróhoz.

Másnap a szorb hadifoglyok jelentkeztek az intézőnél és átadtak neki 23 korona 50 fillért, amit az andacsi szorb hadifoglyok gyűjtöttek az erdélyi menekültek részére. A megható adomány egyik legérdekesebb emberi dokumentuma a világháboruak.

— **Főhercegi pár Bodrogolasziban.** Stephánia ö királyi főhercegné és férje gróf Lónyay Elemér e hó 15-én Bodrogolasziba érkeztek. Megérkezésük alkalmával a megyés püspök részről Guskala Lajos pápai kamarás, sárospataki plebános, a hívek és Bodrogolaszi község nevében pedig Osztrovics Andor ottani plebános üdvözölték a magas vendégeket. A község és a környékbeli lakosság nagy számmal vett részt ez alkalommal a fogadtatáson.

— **Szarvasmarhát Magyarországból Ausztriába kivinni tilos.** A kormány további intézkedésig (borjakat és bivalyokat is ideértve) akár élő, akár leölt állapotban a magyar szent korona országából az osztrák birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok területére kivinni csak a földmívelésügyi miniszter engedélyével szabad. Aki szarvasmarhát a rendelet ellenére kivisz, vagy a kivitel megkísérli, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronájig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— **A csere üzlet.** Egyik előkelő uriházba került tegnap egy asszony. Kosár a kerjáo, a kosárban csirkék, tyukok. Szép, drága tyukok, olyan aruak, mint a békés időkben a liba. Tíz-tizenkét, sőt tizenhat korona a párja.

Kinálja, megvételre ajánlja a rántani való csirkét. Párjat nyolc koronáért. Elég olós, ugy-e bár?

— **Vegyon nagyságos asszony,** ilyen olós jószágot nem kap.

— **Nem kell édes lelkem,** ma hustalan nap van, holnapra meg nem tehetem, mert nincs mit adjak neked enni.

— **Tessék ingyen megtartani,** nem kell érte pénz. Nem is azért jöttem, hogy elndjam a nagyságának. De azt hallottam, hogy van egy láda cukra. Ha istent ismer, adjon jó pénzzért egy-két kiüt, ráadásul

odaadom ingyen a tyukokat. Szegény gyermekeimnek kell a cukor, mert már napok óta nem kaptak se a tejhez, se a kávéhoz, se a tésztahoz. Könyörüljén rajtam, adjon el egy-két kiló cukrot. Jól megfizetem, ráadom a tyukot is ingyen.

— **Cukortyúk.** Már Eperjes polgármestere is erőlyes intézkedést tett a cukorinség megszüntetésére. Életbeléptette a cukorjegyeket. Elrendelte, hogy 24 órán belül minden kereskedő köteles bejelenteni cukorkészletét és az érkező cukormennyiséget, amelyből senkinek másnak eladni nem szabad, mint, aki az általa kibocsátott cukorjeggyel bír. Mindezeket havonként 60 deka cukor jut. A cukorjegyet az összeírás útján a lisztjegyekkel együtt szolgáltatják ki a családtagok számának megfelelően. A cukorinség megszüntetésére itt is életbeléptetendő valamely rendszabály, mert emellett az itteni polgárság cukor nélkül van.

— **Minden elfogy, minden a nap alatt.** Ha nem is szorul-szóra énekelte így a költő, de úgy van, hogy minden elfogy, minden a nap alatt, sőt az is igaz, hogy kiúzó viszontagság járma alatt nyugóunk . . . Most például élesztő nincs Ujhelyben. Akinek volna lisztje s tudna kenyeret sütni, az nem kap élesztőt, ma egész Ujhelyben nem volt a jámbor sörélesztőből egy darab sem s a háziasszonyok a legnagyobb izgalommal néznek a jövő elé. Még az is félt, akinek teli van a spajza. Tegnap a só fogyott el, ma az élesztő, holnap valami más. Az sem tud jól lakni, akinek onnivalója van, mert nem lesz mivel megfőzni.

— **A kenderzsinogok rekvirálása.** A honvédelmi miniszter rendelete értelmében az 1—2 milliméter vastagságú s legalább 1 kíló súlyú kenderzsinog (párpa) e hó 21-ig a polgármesterhez, községekben a községi előjárásához beszoigátandó és pedig a készítőnek 850, másoknak 950 kilónkénti térítési ár ellenében. A térítési összeget a postakarak útján fizetik ki.

— **Vadgesztenye gyűjtése.** A Vörös Kereszt Egyesület azzal a felhívással fordult a magyar társadalomhoz, hogy a vadgesztenyét gyűjtse össze és adja át a Vörös Kereszt Egylet helybeli fiókjának, illetve választmányainak. Az egyesület ezt a felhívást most megismétli és nagyon kéri a magyar társadalom minden rétegét, hogy ezt a kérését teljesítse is, mert ez a kisinynek látszó dolog, valójában nagy fontosságú. A vadgesztenye gyűjtőhelye megtalálta módját annak, hogy a vadgesztenyékől a kéros anyagokat kivonja s ezáltal legalább részben elejét vegye a mindjobban mutatkozó állateleség hiányának. A mai háború sikeres megvívása nagyon sokban attól is függ, hogy tudjuk a küzdelem gazdasági részét folytatni. A földre lehullt és ott elpusztuló vadgesztenye tömegek a mai viszonyok között pótolhatatlan gazdasági veszteséget jelentenek ránk nézve. Különösen kéri a Vörös Kereszt egyesület a hazafias magyar tanítóságot arra, hogy egy-egy délutánon vonuljon ki összes növendékével olyan helyekre, ahol vadgesztenye fák vannak, gyűjtse össze a már lebulott

anyagot és azt szolgáltatassa be az ottani Vörös Kereszt egyleti fióknak. Ezt a kérelmet természetesen mi a magunk részéről is a legmelegebben ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

Pk. 1427[9]—1916. szám.

Végzés.

A kir. járásbíróság Herskovics Jónás végrehajtatónak, idb. Oszech András és társa végrehajtást szenvedettek elleni 561 kor. s jár. iránti ügyében a végrehajtási árverést a 12000/1916. I. M. E. számú rendelet 16. §-a értelmében az 1427/1916. sz. végrehajtási jegyzőkönyvben 1—5. tétel alatt lefoglalt ingóságokra és pedig: 1 magyar szekér, 1 igás szekér, 5 szekér szena, lóhere és sarju, 1 pej barna kanca, 10 éves ló és 1 világos pej kanca, 5 éves lóra elrendelt az árverés foganatosítására határnapul 1916. évi október hó 25. napjának délután 3 óráját Nagyszar községébe, a végrehajtást szenvedettek lakására kiúzi.

Az árverés foganatosításával Csáji Jenő bírói kiküldöttet bízva meg s erről az érdekelteket értesíti. Gálzecs, 1916. október 15 én.

Dr. Gömörý sk.,
kir. albiró.

Mai távirataink.

Terstyánszky győzelme az oroszokon.

Budapest, okt. 19.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti: Keleti hadszíntér:

Károly főherceg arcvonala: Az erdélyrészi, délkeleti és keleti határon a harcok tovább folynak.

Lipót bajor herceg arcvonala Zborowtól délre előőrseinek sikeres vállkozásai voltak.

Terstyánszky vezérezredes hadserege: Az orosz testőrsztagok előretöréseit visszavertük. A Stochod felső folyásánál ellenséges árkot foglaltunk el.

Olasz hadszíntér:

A Pasubio területén a harcok fokozott elkeseredéssel folytatók meg. Az alpinikkel megerősített liguriai dandár a csucstól északra megtámadta állásainkat. Helyenként sikerült az ellenségnek legelső vonalainkba behatolni, az 1. és 3. számú derék tiroli császárivadász ezredék azonban valamennyi állást visszafoglaltak, elfogtak 1 zászlóaljparancsnokot, 10 más tisztet, 153 főnyi legénységet és 2 géptegyvert zsákmányoltak. Az olaszok újabb támadását visszavertük. A Roite hegyhát előtt gyülekező erős ellenséges osztagokat tüzéségi tü-

zünk lefogta. Az a cvonal egyéb részein helyenkint ágyuharc folyt.

Repülőink bombázták Salcanot és Castaguavizzát.

Délkeleti hadszíntér:

Albániából nincs jelenteni való.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Meghiusult az angolok áttörési kísérlete.

Berlin, okt. 19.

A német nagyvezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Ruprecht trónörökös hadcsportja: A Sommetől északra tegnap újra sikeres nagy harc napunk volt. A Le sars és Morval között nehéz küzdelemben meghiusultak az angolok újabb áttörési kísérletei; támadásaik, a melyeket itt pirkadástól egész délig folytattak, szívesen védelmezett közelharcban megtartott, vagy ellentámadással visszacszerzett állásaink ellen részben már jól irányzott tüzéségi tüzünkben hiusultak meg.

Az angoloknak Hauocurt l'Abbeytől és Gueudecorttól északra, a Franciáknak Sayllyben, Biaches és La Maisonette között a Somme déli partján esti támadással elért jelentéktelen tényérése a szenvedelt súlyos, véres veszteségekkel nem ér fel.

Erdélyi hadszíntér:

A román határon átvezető szorosoknál sikeres harcok folytak.

Keleti hadszíntér:

Lipót bajor herceg arcvonala: Sieniavkától északra a Stochod nyugati partján elfoglaltunk ellenséges árkokat, Bubnownál pedig orosz testőr csapatok támadását vertük vissza az ellenség nagy veszteségei mellett.

Balkán hadszíntér:

Mackensen vezértábornagy hadcsportjánál nincs különös esemény.

Macedóniai harcvonal: A Cserna mentén új harok fejlődtek.

LUDEENDORF,
első főszállásmester.

TÖRLEI PEZSGÖGYÁR

KÉPVISELETE

SÁTORALJAUJHELYBEN

PRINCZ DÁNIEL

tüv. bej. keresked. ügynökségénél

Wekerle-tér 2.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekezünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 kor. 25 fillérről minden gyógyszertárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Petrik, Vas stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályos elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform - szappan

finom, gyenge pipere-szappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is: szépíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára: 2 korona.

Fodormenta Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájvíz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvegie 2 korona.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszertárban és drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára, Ujpesten.

Nagy megtakarítás
üzleteknek, gyáraknak, mal-
moknak és gazdaságoknak.

A létező legjobb és legtartósabb
PAPIRSPÁRGÁT

Csomagolásra 2, 2½, 3 és 4 mm.
vastagságban kg.-ként K. 350,
100 kg. K. 348—

Postacsomagokhoz kg.-ként K. 420,
100 kg. K. 400—

Szölkötűzéshez (2 és 2½ mm.)
kg.-ként K. 350, 100 kg. 340.

Zsákzsinegeknek 4 mm-esből vágva és
kötegelve kg.-ként K. 360, 100
kg. K. 350— árban szállítja a
pécsi raktárából utánvétellel a

**Pécsi Kereskedelmi és Ipar-
bank R. T. áruosztálya Pécs.**
5 kg.-nál kevesebb nem küldhető.

Papirkötelek.

Ellismerő nyilatkozatok.

Nagyobb rendeléseknél engedmény.

Sirkőraktár.

Siegelman H. Wolf
Sátoraljaújhely,
Meczner Gyula-utca 3.

Tart raktáron minden kivételű
sirkőveket.

Márvány, granit, szianit, la-
brador és különböző homok
kövek a legolcsóbb és legfino-
mabb kivitelben.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

ruhaáruháznak nagy fehérenemű osz-
tályát. Esőlrangu árak, olcsó árak.

HORDÓKAT

petroleumos, olajos kátrányos, sziruposat, szeszeset a
legmagasabb áron

minden mennyiségben készízetés mellett

veszünk úgy helyben, mint bármely vidéki vasut, vagy
hajóáramláshoz szállítva.

Hordóügynökök kerestetnek!

WEISZ LIPÓT ÉS TÁRSA

Budapest, III., Hentes-u. 17. Interurbán telefon: József 14—50.

SALGÓTARJANI

Kőszénbánya Részvénytársulat

széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljaújhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és
durva szemű kétszer mosott kovács szén és koksz
valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káli-só

Klein József

szobafestő tapétázó és mázó
Sajuhely, Rákóczi-u. 63.

I-ső rendű modern kivitel,
legfinomabb bel- és küll-
földi anyagok.

Telephon 22. sz.

A csodás hatású FÜLDES-féle

MARGIT- SZAPPAN

a modern szépségápolásnál
nélkülözhetetlen.

Ezen teljesen lugmentes, leg-
finomabb növényzsirokból ké-
szült, kellemes szagu, kitűnően
habzó szappan igen kiadós, miért
s családi használatra a leg-
alkalmasabb.

Pár nap alatt

eltüntetett szeplőt, májfoltot, mit-
tesszert, pattanást. A pórusokat
alaposan kitisztítja s biztos és
gyors hatása folytán ugyszólván

lemossa

a bőr tisztátlanságát, úgy hogy
nyoma sem marad a szépség-
hibáknak. Világhírét pedig annak
köszönheti, hogy egyszersmin-
denkorra elmulasztja

a szeplőket.

Ára 1-20 fillér. Kapható minden
gyógytárban s drogua-kereskedés-
ben. Hozzávaló Margit-Crème 1-20
és 2-40 K és tegelekben, Margit-
Pouder 1 kor. 20 fillér. Gyártja:

Földes Kelemen gyógyszerész Arad.

Landesmann M. és Társa

≡ könyvnyomdája és papirkereskedése ≡
SÁTORALJAUHELY, KAZINCZY-UTCA 5. SZ.

**Levélpapírok, számlák, fal-
ragaszok, meghívók, név-
jegyek és egyéb nyomdai
munkák a legpontosabban és
jutányos árban készíttetnek**

„Felsőmagyarországi Hirlap” kiadóhivatala.

TELEFONSZÁM 10 Hirdetések jutányos árban felvétetnek TELEFONSZÁM 10